

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O BONITETNEM NADZORU INVESTICIJSKIH PODJETIJ

PREDLOG

EVA: 2026-1611-0027

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona

1.1. Ocena stanja

Zakon o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (ZBNIP) je bil sprejet leta 2021 z namenom prenosa Direktive (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi direktiv 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU in 2014/65/EU v pravni red Republike Slovenije. ZBNIP skupaj z Uredbo (EU) 2019/2033 o bonitetnih zahtevah za investicijska podjetja določa bonitetne zahteve in nadzorno ureditev za investicijska podjetja, prilagojene njihovim profilom tveganosti in poslovnim modelom.

Evropski zakonodajalec je dne 27. novembra 2024 sprejel Direktivo (EU) 2024/2994 o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2013/36/EU in (EU) 2019/2034 glede obravnave tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, in tveganja nasprotne stranke pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s centralnim kliringom. Direktiva (EU) 2024/2994 je bila sprejeta v zakonodajnem svežnju skupaj z Uredbo (EU) 2024/2987 o spremembi uredb (EU) št. 648/2012, (EU) št. 575/2013 in (EU) 2017/1131 (t. i. pregled EMIR 3), katere cilj je zagotoviti varen, trden in konkurenčen ekosistem centralnega kliringa v Uniji ter zmanjšati tveganja za finančno stabilnost, ki izhajajo iz prekomerne koncentracije kliringa pri sistemsko pomembnih centralnih nasprotnih strankah iz tretjih držav.

Veljavni ZBNIP ne vsebuje določb o ugotavljanju, upravljanju in spremljanju tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti investicijskih podjetij do centralnih nasprotnih strank, niti ne določa ustreznih nadzorniških pooblastil Agencije za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) za obravnavo navedenega tveganja. Prav tako veljavni zakon ne opredeljuje pojmov »centralna nasprotna stranka« in »kvalificirana centralna nasprotna stranka«, ki sta potrebna za izvajanje novih zahtev.

1.2. Razlogi za sprejem predloga zakona

Razlog za sprejem predloga zakona je prenos Direktive (EU) 2024/2994 v delu, ki spreminja Direktivo (EU) 2019/2034, v pravni red Republike Slovenije. Rok za prenos je 25. junij 2026.

Direktiva (EU) 2024/2994 zahteva, da države članice v svoje nacionalne predpise, ki prenašajo Direktivo (EU) 2019/2034, vnesejo določbe o obvladovanju tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ob upoštevanju pogojev iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012 (EMIR). Navedene spremembe so namenjene spodbujanju investicijskih podjetij k sprejetju potrebnih ukrepov za prilagoditev njihovih poslovnih modelov, da se zagotovi skladnost z novimi zahtevami za kliring in da se na splošno izboljšajo njihove prakse upravljanja tveganj, tudi ob upoštevanju narave, obsega in kompleksnosti njihovih tržnih dejavnosti. Čeprav pristojni organi že imajo celovit sklop nadzornih ukrepov in pooblastil za obravnavanje pomanjkljivosti na področju praks upravljanja tveganj investicijskih podjetij, se s predlogom zakona ta sklop dopolnjuje z bolj specifičnimi orodji in pooblastili v zvezi s tveganjem prekomerne koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je prenos Direktive (EU) 2024/2994 v delu, ki spreminja Direktivo (EU) 2019/2034, v pravni red Republike Slovenije ter s tem zagotovitev skladnosti nacionalne ureditve bonitetnega nadzora investicijskih podjetij z novimi zahtevami prava Evropske unije glede obvladovanja tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank.

Doseganje cilja predloga zakona se bo spremljalo z naslednjimi kazalniki:

- pravočasen prenos Direktive (EU) 2024/2994 v pravni red Republike Slovenije v predpisanem roku, tj. do 25. junija 2026;
- ocena Evropske komisije o popolnosti in pravilnosti prenosa Direktive (EU) 2024/2994 v okviru rednega postopka preverjanja prenosa direktiv;
- poročila agencije o izvajanju nadzorniških pooblastil v zvezi s tveganjem koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti borznoposredniških družb do centralnih nasprotnih strank.

2.2 Načela

Načela predloga zakona so:

- načelo skladnosti z zakonodajo Evropske unije: predlog zakona dosledno prenaša zahteve Direktive (EU) 2024/2994 in zagotavlja usklajenost z Uredbo (EU) 2024/2987 (EMIR 3), ki neposredno uvaja nove zahteve za kliring pri centralnih nasprotnih strankah iz Unije;
- načelo sorazmernosti: predlagane spremembe so omejene na tisto, kar je potrebno za prenos direktive, in ne uvajajo dodatnih obveznosti ali zahtev za investicijska podjetja poleg tistih, ki jih zahteva pravo Evropske unije;
- načelo skrbnega in učinkovitega nadzora: agenciji se podeljujejo potrebna pooblastila za učinkovito spremljanje in obravnavanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti investicijskih podjetij do centralnih nasprotnih strank.

2.3 Poglavitne rešitve

V skladu s ciljem predloga zakona so predlagane naslednje poglavitne rešitve:

- v 4. členu ZBNIP se opredeljujeta nova pojma »centralna nasprotna stranka« oziroma »CNS« in »kvalificirana centralna nasprotna stranka« oziroma »KCNS«, ki sta potrebna za izvajanje novih zahtev;
- v 28. členu ZBNIP se dopolnjujejo zahteve glede notranjega upravljanja borznoposredniške družbe tako, da procesi za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganj vključujejo tudi tveganje koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ob upoštevanju pogojev iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012;
- v 35. členu ZBNIP se med tveganja, ki jih mora borznoposredniška družba ugotavljati, meriti, upravljati in spremljati, uvršča tveganje koncentracije iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, hkrati pa se določa obveznost upravljalnega organa, da pripravi konkretne načrte in merljive cilje za spremljanje in obravnavanje navedenega tveganja v skladu z zahtevami iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012;
- v 54. členu ZBNIP se dopolnjuje proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja tako, da agencija oceni in spremlja razvoj na področju praks borznoposredniških družb v zvezi z upravljanjem tveganja koncentracije do centralnih nasprotnih strank ter napredek pri prilagajanju njihovih poslovnih modelov zahtevam iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012;
- v 19. členu ZBNIP se dopolnjujejo nadzorniška pooblastila agencije tako, da lahko agencija od borznoposredniške družbe zahteva zmanjšanje izpostavljenosti do centralne nasprotne stranke ali ponovno usklajitev izpostavljenosti na njenih klirinških računih v skladu s členom 7a Uredbe (EU) št. 648/2012, kadar agencija meni, da obstaja prekomerno tveganje koncentracije;
- v 3. členu ZBNIP se posodablja sklicevanje na zadnjo spremembo Direktive (EU) 2019/2034.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predpis nima posledic na tem področju.

4. Navedba, da so sredstva za izvajanje zakona v državnem proračunu zagotovljena, če predlog zakona predvideva porabo proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet

Ni podatka.

5. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

5.1 Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

/

5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu Evropske unije

IZJAVA O SKLADNOSTI S PRAVNIM REDOM EU

NASLOV PREDPISA RS

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij

EVA

2026-1611-0027

AKTI EU, KATERIH PRENOS ALI IZVAJANJE SE ZAGOTAVLJA S PREDPISOM RS

Št.	CELEX	Naslov				Zadnjič spremenjen z (CELEX)			
1	32024L2994	Direktiva (EU) 2024/2994 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2013/36/EU in (EU) 2019/2034 glede obravnave tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, in tveganja nasprotne stranke pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s centralnim kliringom (Besedilo velja za EGP)							
Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa		Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea	Člen	Odstavek	Točka	Alinea		
1				Ni predmet usklajevanja s pravom EU 32024L2994					
2					3	1			
3					3	5			

Predpis RS				Opomba ali CELEX akta EU predpisa	Akt EU			
Člen	Odstavek	Točka	Alinea		Člen	Odstavek	Točka	Alinea
4				32024L2994	3	2		
5				32024L2994	3	3		
6				32024L2994	3	4		
7				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				
8				Ni predmet usklajevanja s pravom EU				

5.3 Prikaz ureditve v posameznih državah članicah Evropske unije

Hrvaška

Direktiva (EU) 2024/2994 je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije dne 4. decembra 2024 z rokom za prenos do 25. junija 2026. Spremembe, ki jih direktiva zahteva v nacionalnih predpisih, ki prenašajo Direktivo (EU) 2019/2034, so omejene in tehnične narave ter ne dopuščajo diskrecije držav članic pri prenosu. Postopki prenosa v državah članicah še potekajo.

Hrvaška je Direktivo (EU) 2019/2034 prenesla v Zakon o reševanju kreditnih institucij i investicijskih podjetij ter v Zakon o tržištu kapitala. Prenos Direktive (EU) 2024/2994 v delu, ki se nanaša na spremembo Direktive (EU) 2019/2034, se pričakuje s spremembo navedenih zakonov v predpisanem roku.

Avstrija

Avstrija je Direktivo (EU) 2019/2034 prenesla v Wertpapierfirmengesetz (WAG 2018). Prenos Direktive (EU) 2024/2994 v delu, ki se nanaša na spremembo Direktive (EU) 2019/2034, se pričakuje s spremembo navedenega zakona v predpisanem roku.

Slovaška

Slovaška je Direktivo (EU) 2019/2034 prenesla v Zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách ter v Zákon č. 429/2002 Z.z. o burze cenných papierov. Prenos Direktive (EU) 2024/2994 v delu, ki se nanaša na spremembo Direktive (EU) 2019/2034, se pričakuje s spremembo navedenih zakonov v predpisanem roku.

6. Presoja posledic

6.1 Presoja administrativnih posledic

Predpis nima posledic na tem področju.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Predpis nima posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo

a) Predpis ima učinek na fizične in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost.

– Predpis ima pozitiven učinek na pravno varnost.

Predlog zakona ima omejen neposreden učinek na pravne osebe, ki opravljajo dejavnost, in sicer na borznoposredniške družbe, ki imajo dovoljenje za opravljanje investicijskih storitev in poslov v skladu z zakonom, ki ureja trg finančnih instrumentov. V Republiki Sloveniji je število teh subjektov majhno.

Predlog zakona od borznoposredniških družb zahteva, da v okviru obstoječih ureditev notranjega upravljanja in obvladovanja tveganj upoštevajo tudi tveganje koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ter da upravljalni organ pripravi konkretne načrte in merljive cilje za spremljanje in obravnavanje navedenega tveganja. Navedene zahteve izhajajo neposredno iz Direktive (EU) 2024/2994 in Uredbe (EU) 2024/2987 (EMIR 3) ter ne uvajajo dodatnih nacionalnih obveznosti.

Glede na to, da slovenske borznoposredniške družbe praviloma ne sodijo med največje udeležence na trgu centralnega kliringa v Uniji, se ocenjuje, da bodo dejanski učinki predloga zakona na njihovo poslovanje neznatni. Stroški prilagoditve bodo omejeni na vključitev tveganja koncentracije do centralnih nasprotnih strank v obstoječe procese upravljanja tveganj in notranjega poročanja. Glavni učinek predpisa bo povečana pravna varnost poslovanja borznoposredniških družb zaradi izboljšane upravljanja s tveganji koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank.

Predlog zakona nima učinka na fizične osebe, ki opravljajo dejavnost.

6.4 Presoja posledic za socialno področje

Predpis nima posledic na tem področju.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predpis nima posledic na tem področju.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa

Predstavitev sprejetega predpisa ciljnim skupinam bo zagotovljena v okviru rednega nadzorniškega komuniciranja Agencije za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: agencija) z nadzorovanimi subjekti. Agencija bo borznoposredniške družbe seznanila z novostmi, ki jih prinaša zakon, v okviru rednih nadzorniških aktivnosti. Posebni seminarji, delavnice ali druga dodatna izobraževanja niso predvideni, saj so spremembe omejene in tehničnozakonodajne narave. Širši javnosti bo zakon predstavljen z objavo v Uradnem listu Republike Slovenije ter na spletnih straneh pristojnih organov.

Izvajanje sprejetega zakona bo spremljalo Ministrstvo za finance v sodelovanju z agencijo kot pristojnim nadzornim organom. Agencija bo v okviru svojih rednih nadzorniških pristojnosti spremljala skladnost borznoposredniških družb z novimi zahtevami glede ugotavljanja, upravljanja in spremljanja tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank. Merila za ugotavljanje doseganja ciljev zakona bodo zlasti pravočasen in popoln prenos Direktive (EU) 2024/2994, ocena Evropske komisije o pravilnosti prenosa ter ugotovitve agencije pri izvajanju nadzora nad spoštovanjem novih zahtev. Ministrstvo za finance bo spremljalo izvajanje zakona tekoče in bo po potrebi pripravilo poročilo o doseženih ciljih in morebitnih nadaljnjih ukrepih.

7. Prikaz sodelovanja javnosti

Gradivo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo.

Obrazložitev:

Ni podatka.

8. Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona

Pri pripravi predpisa ni sodeloval zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba.

9. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- Klemen Boštjančič, minister,
- Nikolina Prah, državna sekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij

1. člen

V Zakonu o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij (Uradni list RS, št. 123/21 in 10/26 – ZdZEETD) se v 3. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2019/2034 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi direktiv 2002/87/ES, 2009/65/ES, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU in 2014/65/EU (UL L št. 314 z dne 5. 12. 2019, str. 64), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/2994 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2013/36/EU in (EU) 2019/2034 glede obravnave tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, in tveganja nasprotne stranke pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s centralnim kliringom (UL L št. 2024/2994 z dne 4. 12. 2024), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/2034/EU).«.

2. člen

V 4. členu se v zadnji alineji 39. točke pika nadomesti s podpičjem ter dodata novi 40. in 41. točka, ki se glasita:

»40. »centralna nasprotna stranka« ali »CNS« pomeni CNS, kakor je opredeljena v 1. točki 2. člena Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 1);

41. »kvalificirana centralna nasprotna stranka« ali »KCNS« pomeni kvalificirano centralno nasprotno stranko, kakor je opredeljena v 88. točki prvega odstavka 4. člena Uredbe 575/2013/EU.«.

3. člen

V 19. členu se v tretjem odstavku uvodno besedilo spremeni tako, da se glasi:

»(3) Za namene 35. člena, 54. člena, tretjega odstavka 55. člena in 56. člena tega zakona ter Uredbe 2019/2033/EU lahko agencija od borznoposredniške družbe zahteva oziroma ji odredi, da:«.

V tretjem odstavku se v 13. točki pika nadomesti s podpičjem ter doda nova 14. točka, ki se glasi:

»14. zmanjša izpostavljenosti do centralne nasprotne stranke ali ponovno uskladi izpostavljenosti na svojih klirinških računih v skladu s 7a. členom Uredbe (EU) št. 648/2012, kadar agencija meni, da obstaja prekomerno tveganje koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do te centralne nasprotne stranke.«.

4. člen

V 28. členu se v prvem odstavku 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. učinkovite procese za ugotavljanje, upravljanje, spremljanje in poročanje tveganj, katerim je ali bi jim borznoposredniška družba lahko bila izpostavljena ali ki jih ta povzroča, ali tveganj, ki bi jih borznoposredniška družba lahko povzročala drugim, vključno s tveganjem koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ob upoštevanju pogojev iz 7a. člena Uredbe (EU) št. 648/2012;«.

5. člen

V 35. členu se v prvem odstavku v 4. točki pika nadomesti s podpičjem ter doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. pomembnih virov in učinkov tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ter vseh pomembnih vplivov na kapital.«.

Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Borznoposredniška družba mora za namene 5. točke prvega odstavka tega člena zagotoviti, da upravljalni organ pripravi konkretne načrte in merljive cilje v skladu z zahtevami iz 7a. člena Uredbe (EU) št. 648/2012 za spremljanje in obravnavanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ki ponujajo storitve znatnega systemskega pomena za Unijo ali eno ali več njenih držav članic.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

Dosedanji osmi odstavek postane deveti odstavek.

Dosedanji deveti odstavek postane deseti odstavek.

6. člen

V 54. členu se za sedmim odstavkom doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Za namene 1. točke prvega odstavka tega člena agencija oceni in spremlja razvoj na področju praks borznoposredniških družb v zvezi z upravljanjem tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, vključno z načrti, pripravljenimi v skladu s šestim odstavkom 35. členom tega zakona, ter napredek pri prilagajanju njihovih poslovnih modelov zahtevam iz 7a. člena Uredbe (EU) št. 648/2012.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

7. člen (prenos direktive)

S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva (EU) 2024/2994 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi direktiv 2009/65/ES, 2013/36/EU in (EU) 2019/2034 glede obravnave tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, in tveganja nasprotne stranke pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s centralnim kliringom (UL L št. 2024/2994 z dne 4. 12. 2024), v delu, ki se nanaša na spremembe Direktive (EU) 2019/2034.

8. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Posodablja se navedba zadnje spremembe Direktive 2019/2034/EU v prvem odstavku 3. člena. Dosedanja navedba Direktive 2023/2864/EU se nadomesti z navedbo Direktive (EU) 2024/2994.

K 2. členu:

V skladu s točko 1 člena 3 Direktive (EU) 2024/2994 se v 4. členu dodata novi definiciji. Nova 40. točka opredeljuje pojem »centralna nasprotna stranka« ali »CNS« s sklicevanjem na Uredbo (EU) št. 648/2012. Nova 41. točka opredeljuje pojem »kvalificirana centralna nasprotna stranka« ali »KCNS« s sklicevanjem na Uredbo 575/2013/EU. Opredelitev pojmov je potrebna, ker se nanju sklicujejo nove določbe, ki se s to novelo vnašajo v zakon.

K 3. členu:

V skladu s točko 5 člena 3 Direktive (EU) 2024/2994 se spreminja tretji odstavek 19. člena. V uvodnem besedilu se dodaja sklic na 35. člen, s čimer se zagotavlja, da se nadzorna pooblastila agencije uporabljajo tudi za namene obravnave tveganja koncentracije do CNS. Dodaja se nova 14. točka, ki daje agenciji pooblastilo, da od borznoposredniške družbe zahteva zmanjšanje izpostavljenosti do CNS ali ponovno uskladitev izpostavljenosti na klirinških računih v skladu s členom 7a Uredbe (EU) št. 648/2012.

K 4. členu:

V skladu s točko 2 člena 3 Direktive (EU) 2024/2994 se spreminja 2. točka prvega odstavka 28. člena. Sprememba zagotavlja, da ureditev notranjega upravljanja borznoposredniške družbe izrecno vključuje tudi procese za ugotavljanje, upravljanje, spremljanje in poročanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do CNS, ob upoštevanju pogojev iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012.

K 5. členu:

V skladu s točko 3 člena 3 Direktive (EU) 2024/2994 se spreminja 35. člen. V prvem odstavku se dodaja nova 5. točka, ki med tveganja, za katera mora borznoposredniška družba vzpostaviti zanesljive strategije in sisteme, izrecno uvršča tudi tveganje koncentracije iz izpostavljenosti do CNS. Dodaja se nov šesti odstavek, ki določa, da mora upravljalni organ pripraviti konkretne načrte in merljive cilje v skladu s členom 7a Uredbe (EU) št. 648/2012 za spremljanje in obravnavanje tega tveganja. Dosedanji šesti do deveti odstavek se ustrezno preštevilčijo.

K 6. členu:

V skladu s točko 4 člena 3 Direktive (EU) 2024/2994 se v 54. členu dodaja nov osmi odstavek, ki določa, da agencija oceni in spremlja prakse borznoposredniških družb v zvezi z upravljanjem tveganja koncentracije iz izpostavljenosti do CNS, vključno z načrti iz 35. člena, ter napredek pri prilagajanju poslovnih modelov zahtevam iz člena 7a Uredbe (EU) št. 648/2012.

K 7. členu:

Določa se, da se s tem zakonom prenaša Direktiva (EU) 2024/2994 v delu, ki se nanaša na spremembe Direktive (EU) 2019/2034. Direktiva (EU) 2024/2994 spreminja tudi Direktivo 2009/65/ES in Direktivo 2013/36/EU, ki se v pravni red prenašata z drugimi predpisi.

K 8. členu:

Določa se začetek veljavnosti zakona. Rok za prenos Direktive (EU) 2024/2994 je 25. junij 2026.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij

(Uradni list RS, št. 123/21 in 10/26 – ZdZEETD)

3. člen

(prenos in izvajanje predpisov Evropske unije)

(1) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenaša [Direktiva \(EU\) 2019/2034](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o bonitetnem nadzoru investicijskih podjetij ter o spremembi [direktiv 2002/87/ES](#), [2009/65/ES](#), [2011/61/EU](#), [2013/36/EU](#), [2014/59/EU](#) in [2014/65/EU](#) (UL L št. 314 z dne 5. 12. 2019, str. 64), zadnjič spremenjena z [Direktivo \(EU\) 2024/2994](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o spremembi [direktiv 2009/65/ES](#), [2013/36/EU](#) in [\(EU\) 2019/2034](#) glede obravnave tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, in tveganja nasprotna stranke pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti s centralnim kliringom (UL L št. 2024/2994 z dne 4. 12. 2024), (v nadaljnjem besedilu: [Direktiva 2019/2034/EU](#)).

(2) S tem zakonom se podrobneje ureja izvajanje [Uredbe 2019/2033/EU](#).

4. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »podjetje za pomožne storitve« pomeni podjetje, katerega osnovna dejavnost je lastništvo ali upravljanje premoženja, izvajanje storitev obdelave podatkov ali podobna dejavnost, ki je pomožna glede na osnovno dejavnost enega ali več investicijskih podjetij;
2. »dovoljenje« pomeni dovoljenje investicijskega podjetja v skladu z 59. členom zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov (v nadaljnjem besedilu: ZTFI-1);
3. »podružnica« pomeni podružnico, kakor je opredeljena 22. členu ZTFI-1;
4. »tesna povezanost« pomeni tesno povezanost, kakor je opredeljena v 25. členu ZTFI-1;
5. »pristojni organ« pomeni javni organ ali organ države članice, ki je v skladu z nacionalnim pravom uradno priznan in pooblaščen za nadzor investicijskih podjetij v skladu z nacionalnimi predpisi, ki prenašajo [Direktivo 2019/2034/EU](#) v okviru sistema nadzora, delujočega v tej državi članici, in v Republiki Sloveniji pomeni agencijo;
6. »trгоvec z blagom in pravicami do emisij« pomeni trgovca z blagom in pravicami do emisij, kakor je opredeljen v 150. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe \(EU\) št. 575/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#) (UL L št. 176 z dne 27. 6. 2013, str. 1), zadnjič spremenjene z [Delegirano uredbo Komisije \(EU\) 2021/931](#) z dne 1. marca 2021 o dopolnitvi [Uredbe \(EU\) št. 575/2013](#) Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo metodo za opredelitev poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti z enim ali več pomembnimi povzročitelji tveganja za namene člena 277(5), formulo za izračun nadzorniške delte nakupnih in prodajnih opcij, razporejenih v kategorijo obrestnega tveganja, in metodo za določanje, ali je posel dolga ali kratka pozicija v primarnem

povzročitelju tveganja ali v najpomembnejšem povzročitelju tveganja v dani kategoriji tveganja za namene člena 279a(3)(a) in (b) v okviru standardiziranega pristopa za kreditno tveganje nasprotnne stranke (UL L št. 204 z dne 10. 6. 2021, str. 7), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 575/2013/EU](#));

7. »obvladovanje« pomeni razmerje med obvladujočim podjetjem in odvisnim podjetjem, kakor je opredeljeno v 2. točki 25. člena ZTFI-1, ali podobno razmerje med fizično ali pravno osebo in podjetjem;

8. »izpolnjevanje zahtev preskusa kapitala skupine« pomeni skladnost obvladujočega podjetja v skupini investicijskih podjetij z zahtevami 8. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);

9. »kreditna institucija« pomeni kreditno institucijo, kakor je opredeljena v 1. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 575/2013/EU](#), in če ima sedež v Republiki Sloveniji, pomeni banko ali hranilnico, kakor sta opredeljeni v 4. členu Zakona o bančništvu (Uradni list RS, št. 92/21; v nadaljnjem besedilu: ZBan-3);

10. »izvedeni finančni instrumenti« pomeni izvedene finančne instrumente, kakor so opredeljeni v 29. točki prvega odstavka 2. člena [Uredbe \(EU\) 600/2014](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov in spremembi [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#) (UL L št. 173 z dne 12. 6. 2014, str. 84), zadnjič spremenjene z [Uredbo \(EU\) 2021/23](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o okviru za sanacijo in reševanje centralnih nasprotnih strank ter spremembi [uredb \(EU\) št. 1095/2010, \(EU\) št. 648/2012, \(EU\) št. 600/2014, \(EU\) št. 806/2014](#) in [\(EU\) 2015/2365](#) ter [direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU](#) in [\(EU\) 2017/1132](#) (UL L št. 22 z dne 22. 1. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: [Uredba 600/2014/EU](#));

11. »finančna institucija« pomeni finančno institucijo, kakor je opredeljena v 14. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);

12. »politika prejemkov, nevtralna glede na spol« pomeni politiko prejemkov, nevtralno glede na spol, kakor je opredeljena v 24. točki prvega odstavka 7. člena ZBan-3;

13. »skupina« pomeni skupino, kakor je opredeljena v 14. točki 2. člena Zakona o finančnih konglomeratih (Uradni list RS, št. 43/06, 87/11 in 56/13; v nadaljnjem besedilu: ZFK);

14. »konsolidirani položaj« pomeni konsolidirani položaj, kakor je opredeljen v 11. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);

15. »nadzornik skupine« pomeni pristojni organ, odgovoren za nadzor nad izpolnjevanjem zahtev preskusa kapitala skupine obvladujočih investicijskih podjetij Unije in investicijskih podjetij pod nadzorom obvladujočih investicijskih holdingov Unije ali obvladujočih mešanih finančnih holdingov Unije;

16. »matična država članica« pomeni matično državo članico, kakor je opredeljena v prvem odstavku 21. člena ZTFI-1;

17. »država članica gostiteljica« pomeni državo članico gostiteljico, kakor je opredeljena v drugem odstavku 21. člena ZTFI-1;

18. »ustanovni kapital« pomeni kapital, ki se zahteva za odobritev kot investicijsko podjetje in katerega znesek in sestava sta določena v 11. in 12. členu tega zakona;

19. »investicijsko podjetje« pomeni investicijsko podjetje, kakor je opredeljeno v prvem odstavku 20. člena ZTFI-1;

20. »borznoposredniška družba« pomeni družbo, kakor je opredeljena v drugem odstavku 20. člena ZTFI-1;
21. »skupina investicijskih podjetij« pomeni skupino investicijskih podjetij, kakor je opredeljena v 25. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);
22. »investicijski holding« pomeni investicijski holding, kakor je opredeljen v 23. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);
23. »investicijske storitve in posli« so investicijske storitve in posli, kakor so opredeljeni v 11. členu ZTFI-1;
24. »upravljalni organ« pomeni upravljalni organ, kakor je opredeljen v triindvajsetem odstavku 5. člena ZTFI-1;
25. »upravljalni organ v nadzorni funkciji« pomeni upravljalni organ pravne osebe, ki je pristojen in odgovoren za nadzor in spremljanje vodenja poslov te pravne osebe, in v borznoposredniški družbi pomeni neizvršne direktorje v enotirnem sistemu oziroma nadzorni svet v dvotirnem sistemu upravljanja;
26. »upravljalni organ v vodstveni funkciji« pomeni organ pravne osebe, ki je pristojen in odgovoren za vodenje poslov pravne osebe, in v borznoposredniški družbi pomeni izvršne direktorje v enotirnem sistemu oziroma upravo v dvotirnem sistemu upravljanja;
27. »mešani finančni holding« pomeni mešani finančni holding, kakor je opredeljen v 7. členu ZFK;
28. »mešani poslovni holding« pomeni obvladujoče podjetje, ki ni finančni holding, investicijski holding, kreditna institucija, investicijsko podjetje ali mešani finančni holding v smislu ZFK, katerega odvisna podjetja obsegajo najmanj eno investicijsko podjetje;
29. »višje vodstvo« pomeni višje vodstvo, kakor je opredeljeno v štiriindvajsetem odstavku 5. člena ZTFI-1;
30. »obvladujoče podjetje« pomeni obvladujočo družbo, kakor je opredeljena v sedemnajstem odstavku 5. člena ZTFI-1;
31. »odvisno podjetje« pomeni odvisno družbo, kakor je opredeljena v osemnajstem odstavku 5. člena ZTFI-1;
32. »sistemsko tveganje« pomeni sistemsko tveganje, kakor je opredeljeno v 29. točki prvega odstavka 7. člena ZBan-3;
33. »obvladujoče investicijsko podjetje Unije« pomeni obvladujoče investicijsko podjetje Unije, kakor je opredeljeno v 56. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);
34. »obvladujoči investicijski holding Unije« pomeni obvladujoči investicijski holding Unije, kakor je opredeljen v 57. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);
35. »obvladujoči mešani finančni holding Unije« pomeni obvladujoči mešani finančni holding Unije, kakor je opredeljen v 58. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#);
36. »ožji družinski član« pomeni osebo, kakor je opredeljena v 23. točki prvega odstavka 7. člena ZBan-3;
37. »kvalificirani delež« pomeni kvalificirani delež, kakor je opredeljen v 36. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 575/2013/EU](#);

38. »trgovalna knjiga« pomeni vse pozicije v finančnih instrumentih in blagu, ki jih ima investicijsko podjetje ali borznoposredniška družba za namene trgovanja ali varovanje pozicij, ki jih ima za namene trgovanja, v skladu s 104. členom [Uredbe 575/2013/EU](#);

39. »pozicije, namenjene trgovanju« pomenijo kar koli od naslednjega:

- pozicije za lastni račun in pozicije, ki izhajajo iz servisiranja strank in vzdrževanja trga;

- pozicije, ki naj bi se kratkoročno ponovno prodale;

- pozicije, ki naj bi omogočile kratkoročni zaslužek na račun dejanskih ali pričakovanih razlik med njihovo prodajno in nakupno ceno ali na račun sprememb drugih cen ali obrestne mere;

40. »centralna nasprotna stranka« ali »CNS« pomeni CNS, kakor je opredeljena v 1. točki 2. člena [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 1);

41. »kvalificirana centralna nasprotna stranka« ali »KCNS« pomeni kvalificirano centralno nasprotno stranko, kakor je opredeljena v 88. točki prvega odstavka 4. člena [Uredbe 575/2013/EU](#).

19. člen

(nadzorni in drugi ukrepi)

(1) Nadzorni ukrepi in sankcije, ki jih izreče agencija v zvezi s kršitvami tega zakona ali [Uredbe 2019/2033/EU](#), morajo biti učinkoviti pri odpravi kršitev, odvrtačilni glede nadaljnjih kršitev ter sorazmerni z vrsto in obsegom ugotovljene kršitve.

(2) Za nadzor nad borznoposredniško družbo in podružnico investicijskega podjetja države članice se, če ta zakon ne določa drugače, v zvezi s postopkom nadzora smiselno uporabljajo 340., 341., 347. do 349. in 493. člen ZTFI-1.

(3) Za namene 35. člena, 54. člena, tretjega odstavka 55. člena in 56. člena tega zakona ter [Uredbe 2019/2033/EU](#) lahko agencija od borznoposredniške družbe zahteva oziroma ji odredi, da:

1. ima kapital, ki presega zahteve iz 11. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#), pod pogoji iz 57. člena tega zakona ali da prilagodi kapital in likvidna sredstva, ki se zahtevajo v primeru pomembnih sprememb v poslovanju borznoposredniške družbe;

2. okrepi ureditve, procese, mehanizme in strategije, ki se izvajajo v skladu s 26. in 28. členom tega zakona;

3. v roku enega letu od zahteve oziroma odredbe agencije predstavi načrt za ponovno zagotovitev skladnosti z nadzorniškimi zahtevami iz tega zakona oziroma [Uredbe 2019/2033/EU](#), določi rok za izvedbo tega načrta ter zahteva izboljšave načrta v zvezi z obsegom uporabe in roki;

4. uporabi posebne politike oblikovanja rezervacij ali obravnavanja sredstev z vidika kapitalskih zahtev;

5. omeji njeno poslovanje, dejavnosti ali poslovno mrežo ali zahteva odsvojitve dejavnosti, ki pomenijo preveliko tveganje za finančno stabilnost borznoposredniške družbe;

6. zmanjša tveganja, ki so povezana z dejavnostmi, produkti in sistemi borznoposredniške družbe, vključno z dejavnostmi, oddanimi v zunanje izvajanje;

7. omeji variabilne prejemke kot delež neto prihodkov, kadar ti prejemki niso v skladu z ohranjanjem trdne kapitalske osnove;

8. za povečanje kapitala uporabi čisti dobiček;

9. omeji ali prepove razdelitev dobička ali plačilo obresti delničarjem, družbenikom ali imetnikom instrumentov dodatnega temeljnega kapitala, kadar omejitev ali prepoved ne pomeni nastopa dogodka neplačila borznoposredniške družbe;

10. je poročanje pogostejše in vsebuje dodatne elemente v primerjavi s poročanjem, ki je določeno v tem zakonu in [Uredbi 2019/2033/EU](#), vključno s poročanjem o kapitalu in likvidnostnih pozicijah;

11. sprejme posebne likvidnostne zahteve v skladu z 59. členom tega zakona:

12. razkrije dodatne informacije;

13. zmanjša tveganja za varnost svojih omrežij in informacijskih sistemov, da se zagotovijo zaupnost, celovitost in razpoložljivost njihovih procesov, podatkov in sredstev;

14. zmanjša izpostavljenosti do centralne nasprotne stranke ali ponovno uskladi izpostavljenosti na svojih klirinških računih v skladu s 7a. členom [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#), kadar agencija meni, da obstaja prekomerno tveganje koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do te centralne nasprotne stranke.

(4) Za namene 10. točke prejšnjega odstavka lahko agencija odredi dodatno ali pogostejše poročanje za borznoposredniške družbe le, kadar se informacije, ki jih je treba sporočati, ne podvajajo in je izpolnjen eden od naslednjih pogojev:

1. velja eden izmed primerov iz 1. in 2. točke 56. člena tega zakona;

2. agencija meni, da je treba zbrati dokaze iz 2. točke 56. člena tega zakona;

3. dodatne informacije so potrebne za proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenje iz 54. člena tega zakona.

(5) Za informacije se šteje, da se podvajajo, kadar agencija že ima iste ali vsebinsko podobne informacije, kadar lahko te informacije pripravi agencija ali jih lahko agencija drugače pridobi in ne le tako, da jih zahteva od borznoposredniške družbe. Agencija ne zahteva dodatnih informacij, kadar ima na voljo informacije v drugačni obliki ali na drugačni ravni podrobnosti, kot so dodatne informacije, ki jih je treba sporočati, in ji ta drugačna oblika ali podrobnost ne preprečuje priprave vsebinsko podobnih informacij.

(6) Nadzorni ukrepi iz tega člena vključujejo naslednje:

1. javno objavo, v kateri so navedeni odgovorna fizična ali pravna oseba, odgovorna borznoposredniška družba, investicijski holding ali mešani finančni holding in narava kršitve;

2. odredbo, ki od odgovorne fizične ali pravne osebe zahteva, da preneha tako ravnati in tega ravnanja ne ponovi več;

3. začasno prepoved opravljanja funkcij v borznoposredniški družbi za člane upravljalnega organa borznoposredniške družbe ali katero koli drugo fizično osebo, ki je odgovorna za opravljanje funkcij v borznoposredniški družbi.

(7) Agencija pri določanju nadzornih ukrepov in sankcij za prekršek upošteva vse ustrezne okoliščine, med drugim zlasti:

1. resnost in trajanje kršitve;
2. stopnjo odgovornosti fizičnih ali pravnih oseb, odgovornih za kršitev;
3. finančno trdnost fizičnih ali pravnih oseb, odgovornih za kršitev, vključno s skupnim prometom pravnih oseb ali letnim dohodkom fizičnih oseb;
4. pomen pridobljenih dobičkov ali preprečenih izgub od pravnih oseb, odgovornih za kršitev;
5. morebitne izgube, ki so jih zaradi kršitve utrpeli tretje osebe;
6. raven sodelovanja z ustreznimi pristojnimi organi;
7. predhodne kršitve fizičnih ali pravnih oseb, odgovornih za kršitev;
8. morebitne sistemske posledice kršitve.

(8) Za odločanje o posamičnih zadevah po tem zakonu odloča agencija po postopku odločanja agencije v posamičnih zadevah, določenem v 15. poglavju ZTFI-1.

28. člen

(notranje upravljanje)

(1) Borznoposredniška družba mora imeti zanesljivo ureditev notranjega upravljanja, ki obsega:

1. jasno organizacijsko zgradbo z natančno opredeljenimi, preglednimi in doslednimi notranjimi razmerji glede odgovornosti;
2. učinkovite procese za ugotavljanje, upravljanje, spremljanje in poročanje tveganj, katerim je ali bi jim borznoposredniška družba lahko bila izpostavljena ali ki jih ta povzroča, ali tveganj, ki bi jih borznoposredniška družba lahko povzročala drugim, vključno s tveganjem koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ob upoštevanju pogojev iz 7a. člena [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#);
3. primerne mehanizme notranjih kontrol, ki vključujejo zanesljive administrativne in računovodske postopke;
4. ustrezne ter glede na spol nevtralne politike in prakse prejemkov, ki so v skladu s preudarnim in učinkovitim upravljanjem tveganj in tako upravljanje tudi spodbujajo.

(2) Pri določitvi ureditev notranjega upravljanja iz prejšnjega odstavka se upoštevajo merila iz 30. do 48. in 50. do 52. člena tega zakona.

(3) Borznoposredniška družba mora zagotoviti, da mehanizmi notranjih kontrol iz 3. točke prvega odstavka tega člena vključujejo postopke za preverjanje ustreznosti upravljanja tveganj, ki jim je borznoposredniška družba izpostavljena pri svojem poslovanju ali bi jim lahko bila, zlasti v zvezi z:

1. ocenjevanjem in zagotavljanjem notranjega kapitala za ta tveganja;
2. skladnostjo praks pri prevzemanju tveganj s politiko borznoposredniške družbe glede upravljanja teh tveganj;
3. ustreznostjo izvajanja ureditve notranjega upravljanja in preprečevanja nasprotij interesov na ravni upravljalnega organa ali borznoposredniške družbe.

(4) Ureditve notranjega upravljanja iz prvega odstavka tega člena morajo biti primerne in sorazmerne glede na naravo, obseg in zapletenost tveganj, ki izhajajo iz poslovnega modela in dejavnosti borznoposredniške družbe.

(5) V zvezi z uporabo ureditev notranjega upravljanja iz prvega odstavka tega člena se glede na obseg spoštovanja teh smernic, ki ga določi agencija, uporabljajo tudi smernice EBA, izdane v posvetovanju z ESMA in na podlagi četrtega odstavka 26. člena [Direktive 2019/2034/EU](#).

35. člen

(obravnavna tveganj)

(1) Borznoposredniška družba mora vzpostaviti zanesljive strategije, politike, postopke in sisteme za ugotavljanje, merjenje, upravljanje in spremljanje naslednjega:

1. pomembnih virov in učinkov tveganja za stranke ter vseh pomembnih vplivov na kapital;
2. pomembnih virov in učinkov tveganja za trg ter vseh pomembnih vplivov na kapital;
3. pomembnih virov in učinkov tveganja za borznoposredniško družbo, zlasti tistih, zaradi katerih bi se lahko znižala raven razpoložljivega kapitala;
4. likvidnostnega tveganja v ustreznem sklopu časovnih obdobj, tudi znotraj enega dne, da se zagotovi, da borznoposredniška družba ohranja ustrezne ravni likvidnih sredstev, tudi glede obravnave pomembnih virov tveganja iz 1., 2. in 3. točke tega odstavka;
5. pomembnih virov in učinkov tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ter vseh pomembnih vplivov na kapital.

(2) Strategije, politike, procesi in sistemi borznoposredniške družbe morajo biti sorazmerni z zapletenostjo, profilom tveganosti in obsegom poslovanja borznoposredniške družbe ter dovoljenim tveganjem, ki ga določi upravljalni organ, ter odražajo pomembnost borznoposredniške družbe v vsaki državi članici, v kateri ta posluje.

(3) Za namene 1. točke prvega in drugega odstavka tega člena agencija upošteva določbe ZTFI-1 ter na njegovi podlagi izdanih predpisov v zvezi z določbami, ki se nanašajo na ločevanje denarnih sredstev strank od premoženja borznoposredniške družbe.

(4) Borznoposredniška družba lahko za namene 1. točke prvega odstavka tega člena kot orodje za obvladovanje tveganj uporabi zavarovanje poklicne odgovornosti.

(5) Za namene 3. točke prvega odstavka tega člena pomembni viri tveganj za borznoposredniško družbo zajemajo pomembne spremembe knjigovodske vrednosti sredstev, vključno z morebitnimi terjatvami do odvisnih borznoposredniških zastopnikov, propad strank ali nasprotnih strank, pomembne spremembe pozicij v finančnih instrumentih, tujih valutah in blagu ter obveznosti do pokojninskih shem z zagotovljenimi prejemki.

(6) Borznoposredniška družba mora za namene 5. točke prvega odstavka tega člena zagotoviti, da upravljalni organ pripravi konkretne načrte in merljive cilje v skladu z zahtevami iz 7a. člena [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#) za spremljanje in obravnavanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ki ponujajo storitve znatnega systemskega pomena za Unijo ali eno ali več njenih držav članic.

(7) Borznoposredniška družba ustrezno upošteva vsak pomemben vpliv na kapital, kadar takšna tveganja niso primerno zajeta s kapitalskimi zahtevami, izračunanimi na podlagi 11. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#).

(8) V primeru likvidacije ali prenehanja poslovanja borznoposredniška družba ob upoštevanju izvedljivosti in vzdržnosti svojih poslovnih modelov in strategij v celotnem postopku izstopa s trga ustrezno upošteva zahteve in potrebne vire, ki so realistični, v smislu časovnega okvira ter vzdrževanja kapitala in likvidnih sredstev.

(9) Ne glede na 27. člen tega zakona se 1., 3. in 4. točka prvega odstavka tega člena uporabljajo za borznoposredniške družbe, ki izpolnjujejo pogoje za uvrstitev med mala in nepovezana investicijska podjetja iz prvega odstavka 12. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#).

(10) Za zagotovitev zanesljivosti strategij, politik, procesov in sistemov borznoposredniških družb se upoštevajo delegirani akti, ki jih sprejme Komisija na podlagi četrtega odstavka 29. člena [Direktive 2019/2034/EU](#).

54. člen

(nadzorniško pregledovanje in ovrednotenje)

(1) Agencija, če je to ustrezno in potrebno ter ob upoštevanju velikosti, profila tveganja in poslovnega modela borznoposredniške družbe, pregleda ureditve, strategije, procese in mehanizme, ki jih izvaja borznoposredniška družba za zagotovitev skladnosti s tem zakonom in [Uredbo 2019/2033/EU](#), ter za zagotovitev zanesljivega upravljanja in kritja tveganj ovrednoti:

1. tveganja iz 35. člena tega zakona;

2. geografsko lokacijo izpostavljenosti borznoposredniške družbe;

3. poslovni model borznoposredniške družbe;

4. oceno systemskega tveganja ob upoštevanju ugotavljanja in merjenja systemskega tveganja na podlagi 23. člena [Uredbe 1093/2010/EU](#) ali priporočil ESRB;

5. tveganja za varnost omrežij in informacijskih sistemov borznoposredniške družbe, da se zagotovijo zaupnost, celovitost in razpoložljivost njihovih postopkov, podatkov in sredstev;

6. izpostavljenost borznoposredniške družbe tveganju spremembe obrestne mere, ki je posledica dejavnosti iz netrgovalne knjige, in

7. ureditve upravljanja borznoposredniške družbe in usposobljenost članov upravljalnega organa za opravljanje nalog.

(2) Agencija za namene prejšnjega odstavka upošteva, ali ima borznoposredniška družba sklenjeno zavarovanje poklicne odgovornosti.

(3) Agencija določi pogostost in intenzivnost pregledovanja in ovrednotenja iz prvega odstavka tega člena glede na velikost, naravo, obseg in zapletenost dejavnosti borznoposredniških družb ter njihovega systemskega pomena, pri čemer upošteva načelo sorazmernosti.

(4) Agencija od primera do primera odloči, ali in v kakšnem obsegu je treba opraviti pregledovanje in ovrednotenje za borznoposredniško družbo, ki izpolnjuje pogoje za uvrstitev med mala in nepovezana investicijska podjetja iz prvega odstavka 12. člena [Uredbe 2019/2033/EU](#). Pregledovanje in ovrednotenje iz prejšnjega stavka se opravi, kadar agencija presodi, da je to potrebno zaradi velikosti, narave, obsega in zapletenosti dejavnosti te borznoposredniške družbe.

(5) Za namene tretjega odstavka tega člena se uporabljajo določbe ZTFI-1 ter na njegovi podlagi sprejeti podzakonski akti, ki urejajo ločevanje denarnih sredstev strank od premoženja borznoposredniške družbe.

(6) Borznoposredniška družba mora agenciji v okviru pregledovanja in ovrednotenja iz 7. točke prvega odstavka tega člena zagotoviti dostop do dnevnih redov, zapisnikov in spremnih dokumentov za sestanke upravljalnega organa in njegovih komisij ter rezultatov notranjega ali zunanjega ovrednotenja uspešnosti upravljalnega organa.

(7) Z namenom, da ureditve, strategije, procesi in mehanizmi investicijskih podjetij zagotovijo zanesljivo upravljanje in kritje tveganj, se upoštevajo delegirani akti Komisije, sprejeti na podlagi četrtega odstavka 36. člena [Direktive 2019/2034/EU](#).

(8) Za namene 1. točke prvega odstavka tega člena agencija oceni in spremlja razvoj na področju praks borznoposredniških družb v zvezi z upravljanjem tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, vključno z načrti, pripravljenimi v skladu s šestim odstavkom 35. členom tega zakona, ter napredek pri prilagajanju njihovih poslovnih modelov zahtevam iz 7a. člena [Uredbe \(EU\) št. 648/2012](#).

V. PREDLOG ZA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA PO NUJNEM ALI SKRAJŠANEM POSTOPKU

V skladu s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17, 46/20, 105/21 – odl. US in 111/21) se predlaga, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne uskladitve zakona z drugimi zakoni ali s pravom Evropske unije.

Predlog zakona dopolnjuje ZBNIP z novimi opredelitvami pojmov »centralna nasprotna stranka« in »kvalificirana centralna nasprotna stranka«, uvaja zahteve za ugotavljanje, upravljanje in spremljanje tveganja koncentracije, ki izhaja iz izpostavljenosti do centralnih nasprotnih strank, ter dopolnjuje nadzorniška pooblastila Agencije za trg vrednostnih papirjev v zvezi z obvladovanjem navedenega tveganja. Spremembe so omejene in tehničnozakonodajne narave, brez pomembnih finančnih ali administrativnih posledic.

VI. PRILOGE

Priloge niso priložene.